

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก

- แบบสอบถามการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสอให้จังหวัดสระบุรี

- แบบสัมภาษณ์การศึกษาปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยนเรื่องการตัดตุงไส้ช้างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้ายอำเภอเสอให้ จังหวัดสระบุรี

**เครื่องมือแบบสอบถามการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวน
เรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี**

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆต่อไป

2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1) ความรู้เรื่องดุงไล่ช้าง

2.2) การประดิษฐ์ดุงไล่ช้าง

2.3) การใช้งานดุงไล่ช้าง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

3. ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ตามความเป็นจริงและโปรดตอบทุกข้อ คำตอบของท่านจะไม่มีผลใดๆทั้งสิ้นต่อตัวท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ เพศชาย เพศหญิง

2. อาชีพบิดา

รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท

พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม อื่นๆ.....

3. อาชีพมารดา

รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท

พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม อื่นๆ.....

4. สถานที่ตั้งบ้านเรือน

อยู่ในเขตหมู่บ้านม่วงฝ้าย อยู่นอกเขตหมู่บ้านม่วงฝ้าย

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุ้งไล่ช้างด้านการเรียนรู้เรื่องตุ้งไล่ช้าง

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุ้งไล่ช้าง โดยตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบ ซึ่งมีตัวเลือก 2 ตัวเลือกดังนี้

1. ถูก	หมายถึง	รู้และเข้าใจ
2. ผิด	หมายถึง	ไม่รู้และไม่เข้าใจ

ข้อคำถาม	ความรู้ความเข้าใจ	
	ถูก	ผิด
1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงความรู้และประสบการณ์ของคนในท้องถิ่นที่ถ่ายทอดสืบต่อกันมา		
2. ตุ้งเป็นภาษาถิ่นภาคเหนือ และภาษาไทยภาคกลาง		
3. ตุ้งหรือธง หมายถึงผืนผ้าเท่านั้น โดยมากเป็นสี่เหลี่ยมและรูปต่างๆทำด้วยกระดาษหรือผ้า		
4. ตุ้งมีลักษณะเป็นแผ่น ใช้ห้อยลงมาโดยผูกติดกับปลายไม้หรือปลายเสา		
5. ตุ้งไล่ช้างมีลักษณะเป็นพวงรูปร่างคล้ายจอมแหหรือปรางค์		
6. ตุ้งไล่ช้างมีชื่อเรียกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เช่น ชาวเชียงใหม่เรียกตุ้งไล่ช้าง ชาวภาคกลางเรียกพวงลูกมะโหตร ชาวลำปางเรียกตุ้งพญาอ		
7. ตุ้งหรือธงนั้นปรากฏหลักฐานมานาน พัฒนารูปแบบไปตามความเชื่อของคนในสังคมนั้นๆ		
8. ชาวไทยวนให้ความเคารพนับถือตุ้งเป็นของสูงชนิดหนึ่งในฐานะสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมอันเก่าแก่		

**ตอนที่ 2 (ต่อ) สภาพปัจจุบันการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุง
ไส้ช้างด้านการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญา
ท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง โดยตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบ ซึ่งมีตัวเลือก 2
ตัวเลือกดังนี้

1. ถูก	หมายถึง	รู้และเข้าใจ
2. ผิด	หมายถึง	ไม่รู้และไม่เข้าใจ

ข้อคำถาม	ความรู้ความเข้าใจ	
	ถูก	ผิด
1. การประดิษฐ์ตุงไส้ช้างเป็นประเพณีของทางภาคเหนือที่ ต้องมีการประดับตุงเนื่องในงานพิธีต่างๆ เช่น งาน สงกรานต์ เป็นต้น		
2. อุปกรณ์ในการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างประกอบด้วย 2.1 กระดาษว่าสีต่างๆ 2.2. กาว 2.3. เข็มสอย 2.4. กรรไกร 2.5. ค้าย 2.6. เรียวไฟหรือกิ่งไม้		
3. การตัดเริ่มจากนำกระดาษสีมาตัดเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านเท่า จำนวน 2 แผ่นๆละสี		
4. นำกระดาษที่ตัดแล้วมาพับทบแยงมุมเป็นรูปสามเหลี่ยมพับ ทบครึ่ง 4 ครั้ง		
5. ใช้กรรไกรตัดกระดาษสลับห่างกันประมาณ 1 ซม. โดย ไม่ให้ขาดออกจากกัน		
6. คลี่กระดาษที่ตัดแล้วออกเป็นสี่เหลี่ยม ตัดกระดาษเปล่า เป็นวงกลมไปติดตรงกลาง ใช้ค้ายร้อยตรงปลายยอดไว้ให้ แน่น		
7. พลิกกระดาษเอาด้านในออกแล้วนำไปแขวนกับกิ่งไม้หรือ เรียวไฟ		

**ตอนที่ 2 (ต่อ) สภาพปัจจุบันการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยนเรื่องการตัดดุง
ไส้ช้างด้านการใช้งานดุงไส้ช้าง**

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญา
ท้องถิ่นไทยนเรื่องการตัดดุงไส้ช้าง โดยตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบ ซึ่งมีตัวเลือก 2
ตัวเลือกดังนี้

1. ถูก	หมายถึง	รู้และเข้าใจ
2. ผิด	หมายถึง	ไม่รู้และไม่เข้าใจ

ข้อคำถาม	ความรู้ความเข้าใจ	
	ถูก	ผิด
1. ดุงไส้ช้างใช้ถือร่วมขบวนแห่ครัว ทานเข้าวัด ประดับธรรมาสน์ หรือปักเจดีย์ทรายช่วง สงกรานต์		
. บางท้องถิ่นจะใช้ดุงไส้ช้างประดับตกแต่งปราสาทศพคนตาย เพื่อความสวยงาม		

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดดุงไล่ช้าง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความเห็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวน
เรื่องการตัดดุงไล่ช้าง โดยตอบเพียงข้อละ 1 คำตอบ ซึ่งมีตัวเลือก 5 ตัวเลือก
ดังนี้

มากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
มาก	ให้ 4 คะแนน
ปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
น้อย	ให้ 2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ข้อความตาม	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. คนไทยวนถือว่าการบูชาด้วยดุงเป็นการบูชาที่มี อาณิสต์มาก					
2. ดุงเป็นเครื่องหมายแห่งความมีสิริมงคล					
3. ดุงไล่ช้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่น่าภาคภูมิใจ และน่านุรักษ์ไว้					
4. การที่จะอนุรักษ์ดุงไล่ช้างไม่ให้สูญหายไป ทุกคน ต้องช่วยกัน					
5. ข้าพเจ้าในฐานะลูกหลานไทยวนเห็นคุณค่าของ ดุงไล่ช้าง ซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ					
6. หากไม่มีการอนุรักษ์ไว้ดุงไล่ช้างอาจจะสูญหายไป จากวิถีชีวิตของคนไทยวนในที่สุด					
7. การตัดดุงไล่ช้างเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์					
8. ข้าพเจ้ามีความพอใจและสนใจในการตัดดุงไล่ช้าง					
9. ข้าพเจ้ามีความภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่อง การตัดดุงไล่ช้าง					
10. ข้าพเจ้ายินดีให้ความร่วมมือในการอนุรักษ์การ ตัดดุงไล่ช้าง					

**เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ การศึกษาปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์
ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
(สำหรับครู)**

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆต่อไป
2. แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้
 - 2.1) ความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง
 - 2.2) การประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง
 - 2.3) การใช้งานตุงไส้ช้าง

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง

1. ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมความรู้เรื่องตุงไส้ช้างในโรงเรียนหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง
2. ที่ผ่านมามีท่านคิดว่านักเรียนมีปัญหาความรู้เรื่องตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง
3. ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้างหรือไม่ ถ้ามีมีอย่างไรบ้าง
4. ท่านต้องการใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหาด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้างมากที่สุด เพราะอะไรจึงเลือกใช้วิธีนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง

1. ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างในโรงเรียนหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง
2. ที่ผ่านมามีท่านคิดว่านักเรียนมีปัญหาการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

3. ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาด้านการประดิษฐ์ตุ่งไส้ช้างหรือไม่ ถ้ามีมีอย่างไรบ้าง

4. ท่านต้องการใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหาด้านการประดิษฐ์ตุ่งไส้ช้างมากที่สุด

เพราะอะไรจึงเลือกใช้วิธีนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้งานตุ่งไส้ช้าง

1. ที่ผ่านมาทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมการใช้งานตุ่งไส้ช้างในโรงเรียนหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

2. ที่ผ่านมาท่านคิดว่านักเรียนมีปัญหาการใช้งานตุ่งไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

3. ท่านมีวิธีการแก้ปัญหาด้านการใช้งานตุ่งไส้ช้างหรือไม่ ถ้ามีมีอย่างไรบ้าง

4. ท่านต้องการใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหาด้านการใช้งานตุ่งไส้ช้างมากที่สุด เพราะอะไรจึงเลือกใช้วิธีนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

เครื่องมือแบบสัมภาษณ์ การศึกษาปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์

ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง

ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
(สำหรับนักเรียน)

คำชี้แจง

1. การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี โดยคำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนในระดับชั้นอื่นๆต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์ปัญหาและความต้องการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.1) ความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง

2.2) การประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง

2.3) การใช้งานตุงไส้ช้าง

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้าง

1. ที่ผ่านมาจากโรงเรียนได้มีการส่งเสริมความรู้เรื่องตุงไส้ช้างให้กับนักเรียนบ้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

2. ที่ผ่านมานักเรียนมีปัญหาความรู้เรื่องตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

3. นักเรียนต้องการใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหาด้านความรู้เรื่องตุงไส้ช้างมากที่สุด เพราะอะไรจึงเลือกใช้วิธีนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการประดิษฐ์ตุงไส้ช้าง

1. ทางโรงเรียนได้มีการส่งเสริมการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างให้กับนักเรียนบ้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

2. ที่ผ่านมานักเรียนมีปัญหาการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

3. นักเรียนต้องการใช้วิธีใดในการแก้ไขปัญหาด้านการประดิษฐ์ตุงไส้ช้างมากที่สุด เพราะอะไรจึงเลือกใช้วิธีนี้

ประเด็นการสัมภาษณ์ด้านการใช้งานตุงไส้ช้าง

1. ที่ผ่านมาจากโรงเรียนได้มีการส่งเสริมการใช้งานตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

2. ที่ผ่านมานักเรียนมีปัญหาการใช้งานตุงไส้ช้างหรือไม่ หากมีได้แก่อะไรบ้าง

ภาคผนวก ข

- แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดดูงไ้ซ้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอสทงให้ จ้งหวัดสระบุรี
- แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าชมการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ ตามโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดูงไ้ซ้างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

**แบบสั เกตพฤติกรรมการตัดตุงไส้ข้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี**

เลขที่	ชื่อ - นามสกุล	ความสนใจ ในการทำงาน			การเสนอ ความ คิดเห็นและ การตอบ คำถาม			ความ ถูกต้อง ความ สวยงามใน การทำงาน			ความสำเร็จ และความ รับ ผิดชอบใน การทำงาน			รวมคะแนน	ระดับคุณภาพ
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1		
1	ค.ช.มนตรี จำเริญริน														
2	ค.ช.ธรรมรัตน์ สมยา														
3	ค.ช.นพรินทร์ ไทยธรรม														
4	ค.ช.ไพฑูรย์ แดงพงษ์														
5	ค.ช.ณัฐพล อินนา														
6	ค.ช.มานพ ลาotella														
7	ค.ช.ณัฐพล หอมอินทร์														
8	ค.ญ.สรภัทร วงษ์วัง														
9	ค.ญ.จงรักษ์ ไพริมูล														
10	ค.ญ.เพชรราตรี แวจะบก														
11	ค.ญ.จุฑามาศ น้อยจันทร์														
12	ค.ญ.สุทธิดา แสงกล้า														

เกณฑ์การให้คะแนน

รายการประเมิน	คำอธิบายคุณภาพ		
	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ไม่ดี)
ความสนใจและความกระตือรือร้นในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> มีความสนใจตั้งใจทำงาน เตรียมการและเตรียมตัวในการเรียน ต่าง ๆ พร้อมเพรียง 	<ul style="list-style-type: none"> มีความสนใจตั้งใจทำงานเตรียมการไว้บ้าง 	<ul style="list-style-type: none"> มีความสนใจบ้าง ไม่สนใจบ้าง แต่ส่วนใหญ่ไม่สนใจและไม่ได้มีการเตรียมตัวในการเรียน
การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมเสนอความคิดเห็นในการทำงานเป็นอย่างดี สนใจตอบคำถามสม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมเสนอความคิดเห็น เป็นบางครั้ง สนใจตอบคำถามบ้างเป็นบางครั้งแต่ไม่สม่ำเสมอ 	<ul style="list-style-type: none"> ร่วมเสนอความคิดเห็นน้อยครั้งแต่ส่วนใหญ่ไม่แสดงความความคิดเห็น ตอบคำถามบ้างแต่ส่วนใหญ่ไม่ตอบ
ความถูกต้องของงานและความสวยงามในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานถูกต้องสมบูรณ์ ปฏิบัติตนอยู่ในข้อตกลงที่กำหนดให้ร่วมกันทุกครั้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานถูกต้องบางส่วน แต่ไม่สมบูรณ์ ปฏิบัติตนอยู่ในข้อตกลงที่กำหนดให้ร่วมกันเป็นส่วนใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานไม่ถูกต้องหรือมีส่วนที่ถูกต้องน้อย ปฏิบัติตนอยู่ในข้อตกลงที่กำหนดให้ร่วมกันเป็นบางครั้ง ต้องอาศัยการแนะนำ
ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานสำเร็จถูกต้องทันเวลา ส่งงานก่อนหรือตรงกำหนดเวลานัดหมาย รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติเองจนเป็นนิสัย 	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานสำเร็จถูกต้องบางส่วนทันเวลา ส่งงานช้ากว่ากำหนด แต่ได้มีการติดต่อชี้แจงครูผู้สอน มีเหตุผลที่รับฟังได้ รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติเองจนเป็นนิสัย 	<ul style="list-style-type: none"> ผลงานไม่สำเร็จมีความถูกต้องบางส่วน และไม่ทันเวลา ส่งงานช้ากว่ากำหนดเป็นประจำหรือเกือบทุกครั้ง ปฏิบัติงานโดยต้องอาศัยการชี้แนะ แนะนำ ตักเตือน ให้กำลังใจ

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

คะแนน 1 - 5 = ระดับคุณภาพ 1 (ปรับปรุง)

คะแนน 6 - 8 = ระดับคุณภาพ 2 (พอใช้)

คะแนน 9 - 12 = ระดับคุณภาพ 3 (ดี)

แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจ

ของผู้เข้าชมการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ ตามโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดูสิ่งต่างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

ขอความอนุเคราะห์ท่านในการตอบแบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ ตามโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดูสิ่งต่างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน ซึ่งการตอบแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบใดๆ ทั้งสิ้น

- คำชี้แจง 1. ข้อมูลนี้จะถูกเก็บเป็นข้อมูลในการพัฒนา กรุณาตอบให้ตรงกับความเป็นที่ที่สุด
2. ให้ท่านพิจารณาข้อความแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง

ตามความเป็นจริงและโปรดตอบทุกข้อ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ เพศชาย เพศหญิง
2. อายุ ต่ำกว่า 19 ปี 19 - 24 ปี 25 - 40 ปี 40 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ต่ำกว่า ป.ตรี ป.ตรี ป.โท สูงกว่า ป.โท
4. อาชีพ รับจ้าง ค้าขาย ข้าราชการ ลูกจ้างบริษัท
 พนักงานรัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม อื่นๆ.....

แบบสัมภาษณ์ความพึงพอใจในการแสดงผลงานของนักเรียนตามงานประเพณีต่างๆ ตามโครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำดูสิ่งต่างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

คำชี้แจง กรุณาตอบให้ตรงกับความพึงพอใจที่เป็นจริงมากที่สุด

ข้อความ ท่านมีความพึงพอใจในผลงานการตัดดูสิ่งต่างของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้ายหรือไม่

.....
.....

เกณฑ์การให้คะแนน

ความพึงพอใจ	ระดับมาก	ให้ 3 คะแนน
ความพึงพอใจ	ระดับปานกลาง	ให้ 2 คะแนน
ความพึงพอใจ	ระดับน้อย	ให้ 1 คะแนน

ภาคผนวก ค

- แผนการจัดการเรียนรู้
- โครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำตุ้งไส้ข้างไปใช้

งานตามงานประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

เรื่อง ความเป็นมาเรื่องตุ้งไล่ช้าง เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

ตุ้งไล่ช้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยมานาน ดังนั้นนักเรียนจึงควรให้ความสนใจ และร่วมกันอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหายไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายความเป็นมาของตุ้งไล่ช้างได้
2. นักเรียนมีความรู้เรื่องตุ้งไล่ช้างที่ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องความเป็นมาของตุ้งไล่ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้

เนื้อหา

ตุ้งไล่ช้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่แสดงถึงการบูชาอันสูงสุด มีลักษณะเป็นพวงประติษฐ์รูปร่างคล้ายจอมแหหรือปรางค์ ทำจากกระดาษสีหรือกระดาษแก้วสีต่างๆ อย่างน้อยแผ่นละสิมาวางซ้อนกันแล้วพับทบแฉงมุมหลายๆ ทบ ใช้กรรไกรตัดสลักกันเป็นลายฟันปลาจนถึงส่วนปลายสุด แล้วคลี่ออกและจับหางขึ้นจะเห็นเป็นพวงกระดาษที่สวยงาม ใช้ถือร่วมขบวนแห่ครวทานเข้าวัดประดับครวทาน หรือปักเจดีย์ทรายที่วัดในเทศกาลสงกรานต์แต่ในบางท้องถิ่นจะใช้ประดับตกแต่งปราสาทศพเพื่อความสวยงาม โดยประติษฐ์เป็นพวงใหญ่ๆ ใช้กระดาษว่าสีขาวและสีดำ หรือสีขาวและสีม่วง มีชื่อเรียกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เป็นภูมิปัญญาความเชื่อของบรรพชนที่น่าชื่นชม เพราะได้รับการถ่ายทอดจากความเชื่อมาในรูปความละเอียดอ่อนและความพยายาม ซึ่งบ่งบอกได้ถึงความตั้งใจจริงของผู้ทำศิลปะชิ้นงามอย่างตุ้งไล่ช้าง เมื่อเสร็จออกมาเป็นชิ้นงานย่อมสร้างความภาคภูมิใจให้แก่ผู้สร้างสรรค์ ทั้งเมื่อเสร็จแล้วยังเป็นเครื่องหมายบ่งบอกถึงความเป็นสิริมงคลอีกด้วย

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ผู้สอนกล่าวทักทายนักเรียนพร้อมกับบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เรื่องความเป็นมาของตุ้งไล่ช้าง และแจกเอกสารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

นักเรียนร่วมกันศึกษาความเป็นมาของดุงไล่ช้างจากเอกสารการเรียนการสอน ผู้สอนอธิบายถึงความเป็นมาของดุงไล่ช้าง เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และรับรู้ที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ประเมินเชิงเหตุผล

นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องดุงไล่ช้างมีประโยชน์หรือไม่ เพราะอะไร
2. นักเรียนจะทําอย่างไรให้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องดุงไล่ช้าง ได้รับการสานต่อและอยู่คู่กับวิถีชีวิตไทยวนให้ยั่งยืนต่อไป
3. การเรียนรู้เรื่องความเป็นมาของดุงไล่ช้างเป็นผลดีกับใครบ้าง
4. หากไม่มีคนศึกษาความเป็นมาของดุงไล่ช้าง นักเรียนคิดว่าภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่านี้จะสูญหายไปหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 3 วางแนวปฏิบัติ

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการเรียนรู้เรื่องความเป็นมาของดุงไล่ช้าง เช่น

1. นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนฟังเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. นักเรียนร่วมกันอธิบายความเป็นมาของดุงไล่ช้างจากข้อคำถามของผู้สอน
4. นักเรียนทำใบความรู้เรื่องความเป็นมาของดุงไล่ช้าง

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมาของดุงไล่ช้างร่วมกันกับผู้สอน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet)

การวัดผล ประเมินผล

การวัดผลมีวิธีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดดุงไส้ช้าง ตามหัวข้อดังนี้
 - ความสนใจและความกระตือรือร้นของงาน
 - การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม
 - ความถูกต้องของงานและความสวยงามของงาน
 - ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องความเป็นมาของดุงไส้ช้าง

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดดุงไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องความเป็นมาของดุงไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

.....

แบบทดสอบความรู้ เรื่องความเป็นมาของลุงใต้ช้าง

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามข้อคำถามต่อไปนี้

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงอะไร?

.....

.....

.....

2. ชุงเป็นภาษาถิ่นภาคเหนือ หมายถึงอะไรในภาษาไทยภาคกลาง

.....

.....

.....

3. ชุงใต้ช้างโดยมากทำมาจากอะไร มีลักษณะแบบไหน

.....

.....

.....

4. ชุงใต้ช้างมีชื่อเรียกอย่างอื่นหรือไม่ ถ้ามีเรียกว่าอะไรบ้าง

.....

.....

.....

5. นักเรียนคิดว่าถ้าหากไม่มีใครศึกษาเรื่องชุงใต้ช้างแล้ว ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการตัดชุงใต้ช้างซึ่งเป็นภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่าจะสูญหายไปหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง ความสำคัญของตุงไส้ช้าง เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

ตุงไส้ช้างเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ทรงคุณค่า มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทยมานาน ดังนั้นนักเรียนจึงควรให้ความสนใจ และร่วมกันอนุรักษ์ไว้ไม่ให้สูญหายไป

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนอธิบายความสำคัญของตุงไส้ช้างได้
2. นักเรียนมีความรู้เรื่องความสำคัญของตุงไส้ช้างที่ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องความสำคัญของตุงไส้ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้
4. นักเรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของตุงไส้ช้าง

เนื้อหา

ตุงไส้ช้าง คือสิ่งที่คนไทยวนใช้บูชาคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์ ในช่วงเทศกาลสำคัญทางพระพุทธศาสนา เป็นสิ่งที่มีคุณค่าและมีความสำคัญทางจิตใจของคนไทยวนอย่างยิ่ง เพราะตุงไส้ช้างเป็นสัญลักษณ์ของความเป็นสิริมงคล ความมีชัยชนะ ความมีเกียรติ และความเจริญผาสุกในชีวิต คนไทยวนจะนำตุงไส้ช้างมาที่วัดเพื่อนำมาประดับประดาตกแต่ง ธรรมาสน์ประดับกองทานประดับต้นผ้าป่าประดับเจดีย์ทรายประดับกองกรฐิน เป็นต้น โดยมีความเชื่อว่าเป็นการบูชาอย่างสูงสุด เพราะตุงหรือธงนั้นย่อมอยู่ที่ยอด ดังนั้นจึงถือว่าเป็นการบูชาที่สูงส่งด้วย ตุงไส้ช้างจึงถือว่าเป็นสิ่งที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของคนไทยวนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันไม่เคยขาดหายไปจากวิถีชีวิตและความเชื่อความศรัทธาของคนไทยวนเลย

กล่าวได้ว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ต้องจรรโลงไว้ให้นุชนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำ ผู้สอนบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เรื่องความสำคัญของตุงไส้ช้าง และแจกเอกสารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับนักเรียน

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

นักเรียนร่วมกันศึกษาความสำคัญของดุงไล่ช้างจากเอกสารการเรียนการสอน ผู้สอนอธิบายถึงความสำคัญของดุงไล่ช้าง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และรับรู้ที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ประเมินเชิงเหตุผล

นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่าดุงไล่ช้างมีความสำคัญหรือไม่ เพราะอะไร
2. นักเรียนจะอย่างไรให้คนในชุมชนเห็นคุณค่าและความสำคัญของดุงไล่ช้าง
3. การเรียนรู้เรื่องความสำคัญของดุงไล่ช้างเป็นผลดีกับนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร
4. หากไม่มีคนศึกษาความสำคัญของดุงไล่ช้าง นักเรียนคิดว่าภูมิปัญญาที่ทรงคุณค่านี้จะสูญหายไปหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 3 วางแนวปฏิบัติ

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการเรียนรู้เรื่องความสำคัญของดุงไล่ช้าง เช่น

1. นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ผู้สอนอธิบายให้นักเรียนฟังเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. นักเรียนร่วมกันอธิบายความสำคัญของดุงไล่ช้างจากข้อคำถามของผู้สอน
4. นักเรียนทำใบความรู้เรื่องความสำคัญของดุงไล่ช้าง

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของดุงไล่ช้างร่วมกันกับผู้สอน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์(Internet)

การวัดผล ประเมินผล

การวัดผลมีวิธีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดตุงไส้ช้าง ตามหัวข้อดังนี้
 - ความสนใจและความกระตือรือร้นของงาน
 - การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม
 - ความถูกต้องของงานและความสวยงามของงาน
 - ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน
2. แบบทำสอบความรู้เรื่องความสำคัญของตุงไส้ช้าง

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดตุงไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน
2. แบบทำสอบความรู้เรื่องความสำคัญของตุงไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง.....

...../...../.....

แบบทดสอบความรู้ เรื่องความสำคัญของดุงไส้ช้าง

ชื่อ-สกุล.....เลขที่.....ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามตามข้อคำถามต่อไปนี้

1. คนไทยวนใช้ดุงไส้ช้างในงานใดบ้าง

.....

.....

.....

2. นักเรียนคิดว่าดุงไส้ช้างมีคุณค่าทางจิตใจหรือไม่ ถ้ามีมีอย่างไร

.....

.....

.....

3. นักเรียนคิดว่าถ้าไม่มีคนให้ความสำคัญกับดุงไส้ช้าง มีโอกาสที่ดุงไส้ช้างจะเลือนหายจากวิถีชีวิตไทยวนหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

4. นักเรียนจะทำอย่างไรให้ผู้คนในชุมชนเห็นความสำคัญของดุงไส้ช้าง

.....

.....

.....

5. ถ้านักเรียนมีโอกาสเผยแพร่ความสำคัญของดุงไส้ช้างนักเรียนจะทำหรือไม่ เพราะอะไร

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การพับดุงไส้ช้าง เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

การพับกระดาษเพื่อตัดดุงไส้ช้าง จำเป็นที่นักเรียนต้องศึกษาเรียนรู้ถึงวิธีการพับที่ถูกต้อง ไม่เช่นนั้นแล้วงานที่ออกมาจะขาดความสวยงามและผิดขั้นตอน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องร่วมกันศึกษาขั้นตอนการพับที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปเผยแพร่ต่อได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนพับกระดาษเพื่อตัดดุงไส้ช้างได้
2. นักเรียนมีความรู้เรื่องการพับดุงไส้ช้างที่ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการพับดุงไส้ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้

เนื้อหา

การพับกระดาษเพื่อตัดดุงไส้ช้าง เป็นงานศิลปะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เริ่มจากนำกระดาษมาคิดเป็นรูปสี่เหลี่ยมด้านเท่า ความกว้าง 50 เซนติเมตร จำนวน 2 แผ่น แผ่นละสี นำกระดาษที่ตัดแล้วมาพับทบแยงมุมเป็นรูปสามเหลี่ยม พับทบครึ่ง จำนวน 4 ครั้ง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ผู้สอนบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เรื่องการพับดุงไส้ช้าง แจกเอกสารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับนักเรียน แนะนำให้นักเรียนรู้จักกับปราชญ์ชาวบ้านที่จะมาสอนวิธีพับดุงไส้ช้างที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสมัครใจออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาการพับดุงไส้ช้างจากเอกสารการเรียนรู้การสอน นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาการพับดุงไส้ช้างจากปราชญ์ชาวบ้านกลุ่มละ 1 คน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และรับรู้ที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ประเมินเชิงเหตุผล

นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

- เพราะอะไร
1. นักเรียนคิดว่าการพับดุงไส้ช้างจำเป็นต้องมีการศึกษาเรียนรู้หรือไม่
 2. นักเรียนคิดว่าจำเป็นหรือไม่ ที่ต้องฝึกพับดุงไส้ช้างให้เกิดความชำนาญ
 3. การเรียนรู้เรื่องการพับดุงไส้ช้างเป็นผลดีกับนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร
 4. หากไม่มีการศึกษาการพับดุงไส้ช้าง นักเรียนคิดว่าผลงานที่ออกมาจะมีความสวยงามหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 3 วางแนวปฏิบัติ

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการเรียนรู้เรื่อง ความสำคัญของดุงไส้ช้าง เช่น

1. นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ปราชญ์ชาวบ้านอธิบายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฟัง พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติเป็นตัวอย่างให้นักเรียนทำตาม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายขั้นตอนการพับดุงไส้ช้างจากข้อคำถามของผู้สอน
4. นักเรียนลงมือปฏิบัติการพับดุงไส้ช้างตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาจากเอกสารและจากปราชญ์ชาวบ้าน นักเรียนฝึกพับจนเกิดความชำนาญ

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิด และขั้นตอนการพับดุงไส้ช้างร่วมกันกับผู้สอน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สื่อบุคคล(ปราชญ์ชาวบ้าน,ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น)

การวัดผล ประเมินผล

การวัดผลมีวิธีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรม การตัดดุงไส้ช้าง ตามหัวข้อดังนี้
 - ความสนใจและความกระตือรือร้นของงาน
 - การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม

- ความถูกต้องของงานและความสวยงามของงาน
 - ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องการพันดุงไม้ซ่าง

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดดุงไม้ซ่าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องการพันดุงไม้ซ่าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

...../...../.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้
ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

...../...../.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
เรื่อง การตัดตุ้งไล่ช้าง เวลา 40 นาที

สาระสำคัญ

การตัดตุ้งไล่ช้าง จำเป็นที่นักเรียนต้องศึกษาเรียนรู้ถึงวิธีการตัดที่ถูกต้อง ไม่เช่นนั้นงานที่ออกมาจะขาดความสวยงามและผิดขั้นตอน ดังนั้นนักเรียนจึงต้องร่วมกันศึกษาขั้นตอนการตัดที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปเผยแพร่ต่อได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนตัดตุ้งไล่ช้างได้สวยงาม
2. นักเรียนมีความรู้เรื่องการตัดตุ้งไล่ช้างที่ถูกต้อง
3. นักเรียนสามารถนำความรู้เรื่องการตัดตุ้งไล่ช้างไปเผยแพร่ต่อไปได้

เนื้อหา

การตัดตุ้งไล่ช้าง เป็นงานศิลปะที่ต้องอาศัยการฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ เริ่มจากใช้กรรไกรตัดกระดาษสลักกันไปมาจนถึงปลาย ระยะที่ตัดห่างกันประมาณ 1 เซนติเมตร โดยไม่ให้ขาดออกจากกัน ให้เหลือส่วนปลายสามเหลี่ยมไว้ประมาณ 3 เซนติเมตร คลี่กระดาษที่ตัดแล้วออกเป็นรูปสี่เหลี่ยม ตัดกระดาษเปล่าอีกชิ้นหนึ่งเป็นวงกลม รัศมี 2 เซนติเมตร นำไปติดไว้ตรงจุดกลางสี่เหลี่ยม(ส่วนยอดของหัวตุ้ง)เพื่อความทนทาน แล้วใช้ด้ายร้อยตรงปลายยอดไว้ให้แน่น พลิกกระดาษเอาด้านที่อยู่ข้างในออกมาไว้ข้างนอก จับแต่งให้สวยงาม แล้วนำไปมัดแขวนกับกิ่งไม้ หรือริ้วผืน

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำ ผู้สอนบอกวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้เรื่องการตัดตุ้งไล่ช้าง แจกเอกสารการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องให้กับนักเรียน ประชาชนชาวบ้านให้ความรู้เรื่องการตัดตุ้งไล่ช้างแก่นักเรียน นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันตัดตุ้งไล่ช้างที่ถูกต้องและฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญ

ขั้นที่ 1 สังเกต ตระหนัก

นักเรียนแบ่งกลุ่มตามความสนใจออกเป็น 2 กลุ่ม ร่วมกันศึกษาการตัดตุ้งไล่ช้างจากเอกสารการเรียนรู้การสอน นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาการตัดตุ้งไล่ช้างจากประชาชนชาวบ้านกลุ่มละ 1 คน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้และรับรู้ที่ถูกต้อง

ขั้นที่ 2 ประเมินเชิงเหตุผล

นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

1. นักเรียนคิดว่า การตัดดุงไล่ช้างจำเป็นต้องมีการศึกษาเรียนรู้หรือไม่ เพราะอะไร
2. นักเรียนคิดว่า จำเป็นหรือไม่ ที่ต้องฝึกตัดดุงไล่ช้างให้เกิดความชำนาญ
3. การเรียนรู้เรื่องการตัดดุงไล่ช้างเป็นผลดีกับนักเรียนหรือไม่ เพราะอะไร
4. หากไม่มีการศึกษาการตัดดุงไล่ช้าง นักเรียนคิดว่าผลงานที่ออกมา จะมีความสวยงามหรือไม่ เพราะอะไร

ขั้นที่ 3 วางแนวปฏิบัติ

ผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนดแนวปฏิบัติในการเรียนรู้เรื่อง ความสำคัญของดุงไล่ช้าง เช่น

1. นักเรียนศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. ปราชญ์ชาวบ้านอธิบายให้นักเรียนแต่ละกลุ่มฟัง พร้อมทั้งลงมือปฏิบัติเป็นตัวอย่างให้นักเรียนทำตาม เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอธิบายขั้นตอนการตัดดุงไล่ช้างจากข้อคำถามของผู้สอน
4. นักเรียนลงมือปฏิบัติการตัดดุงไล่ช้างตามขั้นตอนที่ได้ศึกษาจากเอกสารและจากปราชญ์ชาวบ้าน นักเรียนฝึกตัดดุงไล่ช้างจนเกิดความชำนาญ

ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปแนวคิด และขั้นตอนการตัดดุงไล่ช้างร่วมกันกับผู้สอน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน

สื่อการเรียนการสอน

1. สื่อเอกสารที่เกี่ยวข้อง
2. สื่อบุคคล(ปราชญ์ชาวบ้าน,ผู้เชี่ยวชาญด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น)

การวัดผล ประเมินผล

การวัดผลมีวิธีดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรม การตัดดุงไล่ช้าง ตามหัวข้อดังนี้
 - ความสนใจและความกระตือรือร้นของงาน

- การเสนอความคิดเห็นและการตอบคำถาม
 - ความถูกต้องของงานและความสวยงามของงาน
 - ความสำเร็จของงานและความรับผิดชอบในการทำงาน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องการตัดตุ้งไส้ช้าง

เครื่องมือวัด

1. แบบสังเกตพฤติกรรมการตัดตุ้งไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน
2. แบบทดสอบความรู้เรื่องการพันตุ้งไส้ช้าง ประเมินผลโดยถือเกณฑ์ผ่านการประเมินคะแนนร้อยละ 80 ขึ้นไป ผ่านการประเมิน

กิจกรรมเสนอแนะ

.....
.....
.....

บันทึกข้อเสนอแนะ ของผู้บริหารโรงเรียน

.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

.....

บันทึกผลหลังกระบวนการจัดการเรียนรู้
ผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน

.....
.....
.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะ / แนวทางแก้ไข

.....
.....
.....

ลงชื่อผู้สอน

(.....)

ตำแหน่ง

.....

โครงการส่งเสริมให้นักเรียนนำตุ๊กใส่ช้างไปใช้งานตามงานประเพณีต่างๆในชุมชน

หลักการและเหตุผล

ตุ๊กใส่ช้าง เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตคนไทยวนมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน คนไทยวนถือว่าการบูชาพระพุทธรูป พระธรรม พระสงฆ์ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่นับถือด้วยตุ๊กใส่ช้าง นั้นเป็นการบูชาที่สูงส่ง เป็นเครื่องหมายของความเจริญผาสุก ความเป็นมงคล และการแสดงความเคารพอย่างสูง

แต่ในปัจจุบัน ตุ๊กใส่ช้างไม่ได้รับการสานต่อจากคนรุ่นหลัง ทำให้ในปัจจุบันตุ๊กใส่ช้าง แทบจะเลือนหายไปจากสังคมไทยวน ซึ่งถือว่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง ดังนั้นนักเรียนในฐานะที่เป็นลูกหลานของชาวไทยวน จึงควรมีจิตสำนึกร่วมกันในการที่จะอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นอันทรงคุณค่านี้ไว้ ให้อยู่คู่สังคมไทยวนสืบไป อีกทั้งยังเป็นการกระตุ้นเตือนให้คนในชุมชนตระหนักถึงคุณค่าของภูมิปัญญาท้องถิ่นอีกด้วย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อประโยชน์ของตุ๊กใส่ช้าง
2. เพื่อให้นักเรียนเกิดความภูมิใจ และเห็นประโยชน์ของตุ๊กใส่ช้าง
3. เพื่อให้นักเรียนได้เผยแพร่ความรู้และผลงานสู่ชุมชน
4. เพื่อให้ชุมชนตระหนักถึงคุณค่า และช่วยกันอนุรักษ์เอาไว้

เป้าหมาย

นักเรียนโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย จำนวน 12 คน มีโอกาสนำความรู้ที่รับการฝึกฝนมาอย่างดีไปเผยแพร่ในชุมชน

วิธีดำเนินการ

1. ผู้ปกครองนักเรียนและคณะกรรมการโรงเรียนติดต่อประสานงานกับหมู่บ้านในชุมชนที่มีงานประเพณีต่างๆ
2. นักเรียนร่วมกันประดิษฐ์ตุ๊กใส่ช้างเพื่อนำไปใช้ในงานประเพณีนั้นๆ
3. คณะครูส่งตัวแทนคอยติดตามและสังเกตการณ์
4. นักเรียนและตัวแทนครูนำตุ๊กใส่ช้างไปใช้ในงานประเพณีที่ได้รับการติดต่อมา
5. ผู้วิจัยและตัวแทนครูร่วมกันประเมินผล

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ 22 กุมภาพันธ์ – 31 มีนาคม 2552

งบประมาณและแหล่งที่มาของงบประมาณ

ประมาณ 5,000 บาท จากองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปลอว อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

1. พระภุคีส โฉมประณีต
2. นายผลตุง ไผ่รัตนัน ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

หน่วยงานที่ให้การสนับสนุน

1. โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
2. องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยปลอว อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา
3. สภาวัฒนธรรมไทยวนอำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา

การประเมินผล

1. ประชาชนที่ได้ชมการเผยแพร่ความรู้ด้านการจัดตั้งไส้ข้างของนักเรียน มีความสนใจ ความพึงพอใจ และเห็นคุณค่าของไส้ข้าง
2. นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น มีเจตคติที่ดีต่อไส้ข้าง

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้และรับรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ไปในทางที่พัฒนาขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ตัวนักเรียนและสังคมอย่างทั่วถึง และเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน
2. ผู้คนในชุมชนจะได้รับผลประโยชน์ทางด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติที่ดีในการเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนของนักเรียน
3. จะเป็นแบบอย่างของการพัฒนาความรู้เรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นได้อย่างหลากหลาย ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรนำไปพิจารณาและนำไปประยุกต์ใช้ตามศักยภาพและความเหมาะสมของแต่ละแห่ง เพื่อประโยชน์ในการการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นต่อไป

ผู้เสนอโครงการ

(.....)

พระภูติศ โมงปราณีต
ผู้วิจัย

ผู้อนุมัติโครงการ

(.....)

นางสุดาวรี ฟุ้งทิม
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ง

- หนังสือเชิญประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ
- รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ที่ ศธ 04156.136 /99

โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย
ตำบลหัวปลวก
อำเภอเสนาห์
จังหวัดสระบุรี 18160

2 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมประชุมเพื่อแสวงหาแนวทางพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยน
เรื่อง การตัดลุงไล่ช้าง

เรียน

ด้วย พระกฤษณ์ โมงปราณีต นักศึกษามหาบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การ
พัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี ได้กำลังศึกษาวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์
ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยนเรื่อง การตัดลุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียน
บ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 เวลา 09.00 น.
เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย เพื่อร่วมกันรับทราบปัญหาและร่วมกันหา
แนวทางในการพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยนเรื่อง การตัดลุงไล่ช้างที่ยังยืนต่อไป

จึงขอเรียนมาเพื่อทราบและเข้าร่วมแสวงหาแนวทางไปถึงร่วมแสดงความคิดเห็นที่จะ
เกิดประโยชน์ในการประชุมครั้งนี้ และขอขอบพระคุณท่านที่มา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสุดาวรี พึ่งทิม)

ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย

โทรศัพท์ 036-237003

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือ งานศึกษาวิจัยและพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิ
ปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไล่ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

1. ผ.ศ.ดร.ชมนาด มั่นสัมฤทธิ์ ตำแหน่ง กรรมการสาขายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผ.ศ.ประทีป เหมือนนิล ตำแหน่ง กรรมการสาขายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผ.ศ.สุรพงษ์ ปันาทกุล ตำแหน่ง กรรมการสาขายุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. นายทรงชัย วรรณกุล ตำแหน่ง ประธานสภาวัฒนธรรมไทยวนอำเภอเสาไห้จังหวัดสระบุรี
5. นายพีเนตร น้อยพุกธา ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบ้านยางอำเภอเสาไห้ จังหวัดสระบุรี

**รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมเพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการ
ในการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาห์ จังหวัดสระบุรี
ในวันพฤหัสบดีที่ 5 กุมภาพันธ์ 2552 เวลา 09.00 – 11.30 น.**

ที่	ชื่อ - สกุล	สถานะ/ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ	หมายเหตุ
1	นางสุดาวรี พึ่งทิม	ผู้อำนวยการโรงเรียน		
2	นางผ่องจิตร กระสาทอง	ครูโรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย		
3	นายถาวร บุญนาที	กำนันตำบลหัวปลวก		
4	นายสุววรรณ ไตรทอง	กรรมการสถานศึกษา		
5	นายสง่า แก้วตุ้มกา	กรรมการสถานศึกษา		
6	นายประดิษฐ์ กองสมิง	กรรมการสถานศึกษา		
7	นายวัน สมยา	ผู้เชี่ยวชาญด้านการตัดตุง		
8	นายทรงชัย วรรณกุล	ผู้เชี่ยวชาญภูมิปัญญาท้องถิ่น		
9	นายพิเนตร น้อยพุกธา	ผู้เชี่ยวชาญภูมิปัญญาท้องถิ่น		
10	พระอธิการบัญญัติ ธีรปญโญ	เจ้าอาวาสวัดม่วงฝ้าย		
11	นายทองอยู่ ภิรมยา	ผู้ปกครองนักเรียน		
12	นายบรรจบ ภิรมยา	ผู้ปกครองนักเรียน		
13	นายเจริญ รอดเลิศ	ผู้ปกครองนักเรียน		
14	นางแหวน แวจะบก	ผู้ปกครองนักเรียน		
15	นางบังอร วงษ์วัง	ผู้ปกครองนักเรียน		
16	นายสมบัติ สมยา	ผู้ปกครองนักเรียน		
17	เด็กชายธรรมรัตน์ สมยา	นักเรียนชั้น ป.5		
18	เด็กชายนพรินทร์ ไทยธรรม	นักเรียนชั้น ป.5		
19	เด็กชายถนัดพล หอมอินทร์	นักเรียนชั้น ป.5		
20	เด็กหญิงสรลพร วงษ์วัง	นักเรียนชั้น ป.5		
21	เด็กหญิงเพชรราตรี แวจะบก	นักเรียนชั้น ป.5		
22	เด็กหญิงจงรักษ์ โพธิมูล	นักเรียนชั้น ป.5		

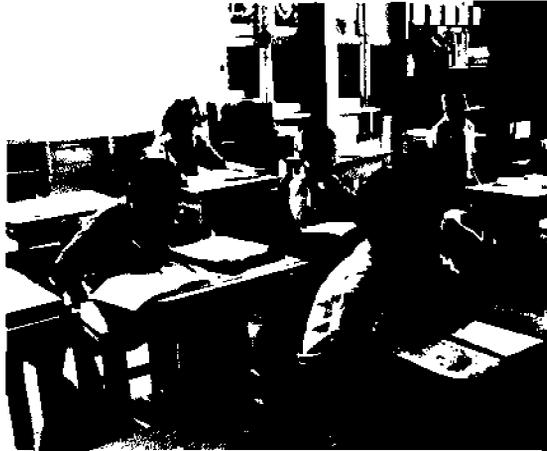
ลงชื่อ.....

(พระกฤษ โมน่งปราณีต) ผู้วิจัย

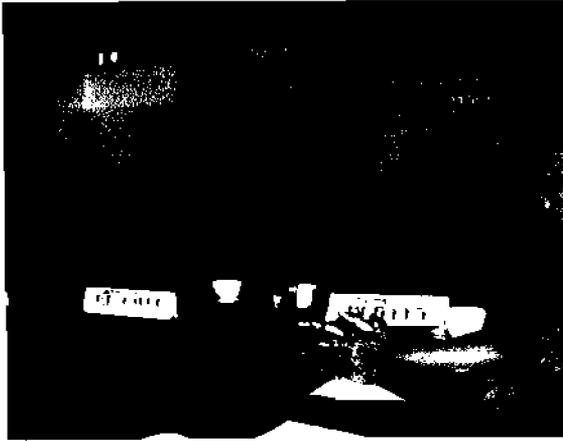
ภาคผนวก จ

ภาพกิจกรรมการพัฒนาการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ไทยวนเรื่องการตัดตุงไส้ช้าง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 5 โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี

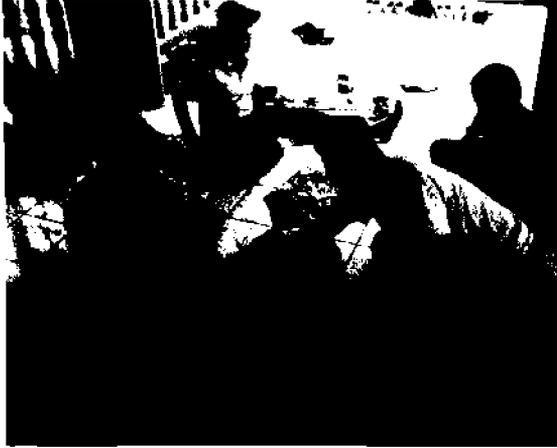
ภาพกิจกรรม ในระยะ ที่ 1 (R1)

ภาพกิจกรรม ในระยะ ที่ 2 (R2)

ภาพกิจกรรม ในระยะ ที่ 3 (D1)

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ - นามสกุล	พระภุคฺติศ โมงปราณีต
วัน เดือน ปีเกิด	วันศุกร์ที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2521
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 62 หมู่ 3 บ้านเจาทอง ตำบลเจาทอง อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนบ้านม่วงฝ้าย ตำบลหัวปลวก อำเภอเสนาไห้ จังหวัดสระบุรี
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2533 ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านเจาทอง จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2539 มัธยมศึกษาปีที่ 6 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน อำเภอภักดีชุมพล จังหวัดชัยภูมิ พ.ศ. 2550 พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) คณะสังคมศาสตร์ วิชาเอกการเมือง การปกครอง มหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา พ.ศ. 2552 ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) สาขาวิชาพุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี